

Додаток
до проекту рішення виконавчого
комітету Менської міської ради
22 листопада 2022р № __

**План
соціально-економічного розвитку
Менської територіальної громади на 2023-2024 роки**

**м. Мена
2022**

Зміст

Вступ	3
1. Економіка в громаді	4
2. Соціальний захист	6
3. Житлово-комунальна сфера	10
4. Освітня сфера	13
5. Культура та туризм	18
6. Фізична культура і спорт	19

Додаток 1. Пріоритетні об'єкти, які доцільно фінансувати із
залученням коштів державного, місцевих бюджетів, коштів інвесторів
та благодійної допомоги у 2023-2024 роках

Вступ

Менська територіальна громада розташована в північній території України, на півночі Чернігівської області, в Корюківському районі, недалеко (70-90 км) від кордону з Білорусією та Росією. Відстань до центру району – 31 км, області – 69 км, Києва – 208 км.

З півдня на північ громади проходить ділянка залізничної лінії з станціями в Мені та Макошине. Через громаду проходять автомобільні шляхи «Чернігів – Новгород-Сіверський» (і далі до кордону з Росією) та «Чернігів – Семенівка» і «Чернігів – Корюківка».

Площа громади 1.026,1 km², з яких біля 78% - землі сільськогосподарського призначення, ліси займають - 9% території.

Територія громади розташована в долині річки Десна, притоки Дніпра. Поверхневі води представлені річками Десна та Мена і мережею ставків і озер, їх сумарна площа – біля 3.137,5 гектарів.

До складу громади входить 39 населених пунктів (одне місто, одне селище, 37 сіл), які формують 17 старостинських округів, з загальною кількістю мешканців 26.014 осіб. Адміністративним центром громади є місто Мена з населенням 10.880 мешканців. Мена є головним адміністративним, економічним та туристичним центром громади. Всі інші населені пункти громади – переважно мають сільськогосподарський характер.

Юридичною основою та представницьким органом громади є Менська міська рада, що діє відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

У зв'язку із широкомасштабним вторгненням в Україну військ російської федерації 24 лютого 2022 року, в населених пунктах Менської міської територіальної громади військовою технікою російських окупантів військ були знищені основні транспортні маршрути, пошкоджено дорожнє покриття, зруйновані мости, знищені комунікації. На початку квітня 2022 року кількість внутрішньо переміщених осіб становила 7 тисяч осіб. Після звільнення Чернігівської області від російських загарбників на початку квітня 2022 року та в літній період, кількість

ВПО зменшилась і наразі в громаді перебуває майже 4 тисячі осіб, в тому числі близько 500 дітей.

Відповідно до результатів соціально-економічного розвитку громади, наявних проблем та впливу очікуваних змін зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної ситуації на економіку у Плані визначено цілі, пріоритети соціально-економічного розвитку та заходи щодо їх реалізації.

Головні пріоритети Плану узгоджені із Стратегією сталого розвитку Менської міської територіальної громади на 2021-2029 роки прийняті рішенням 14 сесії Менської міської ради 8 скликання від 25.11.2021 №661 та Стратегією сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року та враховують глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року, визначені ООН.

Реалізація програмних завдань на 2023-2024 роки має забезпечити вирішення ряду проблем в економіці і соціальній сфері, динамічний соціально-економічний розвиток територіальної громади, покращення якості життя людей, подолання бідності та соціальних дисбалансів.

1. Економіка в громаді

Основним економічним ресурсом громади є земля, більша частина якої - чорнозем. Це площи, придатні для великомасштабного сільськогосподарського виробництва (загальна площа сільськогосподарських угідь становить 82 891,1 га). Унікальність ґрунтів полягає в їхній вологості завдяки сприятливому клімату (наявність малих річок та озер).

У громаді працює 56 сільськогосподарських підприємств, які займаються вирощуванням зернових та олійних культур, зберіганням зерна та розведенням м'ясної та молочної худоби в яких працює близько 917 чоловік. Серед найбільших с/г підприємств:

- ТОВ «Мена - Авангард» - молочне тваринництво та вирощування зерна, 303 штатних одиниць;
- Державне підприємство «Зернятко» - вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, 141 штатних одиниці

- ТОВ «Куквицьке» - Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, 82 штатні одиниці
- Сільськогосподарське господарство «Бутенко» - вирощування зернових та промислових рослин, розведення м'ясної та молочної худоби, 69 штатних одиниць.

Промисловість Менської територіальної громади налічує 13 підприємств основного кола та забезпечує роботою близько 403 осіб. Найбільші на сьогодні підприємства в громаді представляють:

- Публічне акціонерне товариство «Мена - ПАК» - виробництво 3-шарового гофрованого картону та картонної тари, 86 штатних одиниць;
- ТОВ «Нептун» - виробництво лікувальної мінеральної води, 64 робочих місць;
- Приватне акціонерне товариство «ШРБУ-82» - будівництво доріг та автомобільних доріг, а також утримання доріг на території області, 89 штатних одиниць;
- ТОВ Будівельна компанія «Волмакс» - будівництво житлових та нежитлових будівель, 29 робочих місць.

Основними джерелами доходу мешканців громади є робота в торгівлі, сільському господарстві, освіті, органах місцевого самоврядування, промисловості та послугах.

Зареєстровано 3761 суб'єктів господарювання, у тому числі 691 юридичних осіб та 3070 індивідуальних підприємців, основний код діяльності (КВЕД) - торгівля.

Офіційний рівень безробіття до початку війни становив 12,4%, в реальному вираженні він був набагато вищий, особливо у сільській місцевості - до 30%.

Трудова міграція до початку військових дій відбувалася, переважно, до Києва або за кордон (Польща). Приблизний рівень міграції становив близько 20%.

2. Соціальний захист

З 01.02.2018 року в громаді створено та функціонує КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Менської міської ради, в складі якого надають соціальні послуги чотири відділення: відділення соціальної допомоги вдома, відділення денного перебування, відділення організації надання адресної натуральної допомоги та відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання.

Основними завданнями територіального центру є:

- виявлення громадян, які потребують соціального обслуговування та забезпечення їх якісними соціальними послугами .

Всього в територіальному центрі працює 101,5 осіб, із них соціальних робітників – 51.

На обліку у Територіальному центрі перебуває 1678 осіб, що потребують соціального обслуговування. Згідно рішення №180 сесії Менської міської ради від 23.04.2021 року з 01.05.2021р. відділеннями соціальної допомоги вдома, організації надання адресної натуральної та грошової допомоги, денного перебування Комунальною установою «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Менської міської ради надаються соціальні послуги, передбачені чинним законодавством України всім категоріям отримувачів соціальних послуг безоплатно за рахунок коштів бюджету Менської міської територіальної громади в межах обсягів, визначених державними стандартами. Соціальні послуги понад обсяги, встановлені державними стандартами надаються за рахунок отримувачів соціальних послуг, або третіх осіб у встановленому порядку.

Відділенням соціальної допомоги вдома на обліку перебуває 565 осіб. Це не тільки одинокі непрацездатні громадяни, а й ті, що проживають самотньо, але мають дітей, які живуть в іншому регіоні.

Соціальні робітники надають послуги за дорученням підопічних - це доставка продуктів харчування, медикаментів, занесення води, допомога в приготуванні їжі, занесення палива до будинку, сплата за комунальні послуги і послуги зв'язку,

оформлення субсидій на тверде паливо та природній газ, допомога в переоформленні договорів, допомога в прибиранні будинку, двору, побілці осель, пранні близни, допомога в садінні і обробітку городів (до 2-х соток), консервуванні (літньо - осінній період), тощо. Всього соціальні робітники надають більше 40 видів різних послуг.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання

Менська ТГ є однією з небагатьох в Чернігівській області, де зберіглось і функціонує відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання, яке розраховано на 45 чоловік. На даний час проживає 31 особа.

У відділенні є кімната відпочинку та облаштований бібліотечний куточек де постійно оновлюється література та періодичні видання для більш корисного використання вільного часу проживаючих.

Для проживаючих створені належні побутові умови, підопічні проживають у світлих кімнатах на 4 особи. З метою економії природного газу та зменшення витрат на опалення встановлено твердопаливний піролізний котел, який працює на дровах і повністю замінив газову котельню. При цьому значно зменшилися витрати на опалення та його експлуатацію і покращився температурний режим у приміщенні (стало 20-23), а також це дає можливість самостійно розпочати і закінчити опалювальний сезон в залежності від зовнішньої температури, що значно покращує комфортність перебування підопічних у відділенні.

У даному закладі громадяни перебувають на повному державному утриманні, одержують необхідні їм соціальні послуги та забезпечуються: житлом, одягом, взуттям, постільною білизною, м'яким і твердим інвентарем, раціональним чотириразовим харчуванням. Потребуючим за призначенням лікарів надається медична допомога, при необхідності хворі доставляються до медичних закладів району та області. У відділенні працює медична сестра яка доглядає за підопічними та видає ліки за призначенням лікаря. Заключені декларації з сімейним лікарем, який 2 рази в місяць або частіше, по необхідності, приїздить до відділення для огляду проживаючих.

У 2021 встановлено та введено в експлуатацію автоматичну пожежну сигналізацію, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в приміщенні відділення, а також додатково закуплені вогнегасники та засоби індивідуального захисту органів дихання (протигази) з метою додержання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки та усуненню загрози життю та здоров'ю осіб, які проживають у даному закладі.

Відділення організації надання адресної натуральної допомоги

Ще одне відділення територіального центру – це відділення організації надання адресної натуральної допомоги. Для кращого обслуговування підопічних та збільшення кількості та якості наданих послуг територіального центру у відділенні маємо трактор, плуг, борону, електропилу, 2 бензопили, та 2 мотокоси. У відділенні працюють дві швачки – одна в Мені, працює на ставку, друга на 0,5 посади у смт. Макошине, робітник по ремонту взуття, електрик, тракторист, 3 робітники по обслуговуванню та ремонту будинків, перукар. Відділення надає послуги по виконанню нескладних ремонтних робіт житлових та підсобних приміщень, огорожі, розпилюванню дров, обрізанню дерев та кущів, обкошуванню садиб тощо. Надаються послуги по перевезенню вантажів та оранці городів. Обладнані кабінети швачки, перукаря, медичної сестри та робітника по ремонту взуття, психолога.

В 2021 році територіальний центр Менської ТГ прийняв участь у навчальних семінарах Фонду Міжнародної солідарності та подав грантову заявку на відкриття нової соціальної послуги. Заявка була відбрана фондом як найкраща і було отримано дофінансування від фонду Solidarity Fund PL.

Завдяки цьому 6 грудня 2021 року відбулося відкриття соціальної пральні в рамках реалізації проекту «Соціальна пральня «Достойне життя»». Соціальна послуга користується неабияким попитом.

Відділення денного перебування

При територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) функціонує відділення денного перебування, яке обслуговує громадян похилого віку, ветеранів війни та праці, інвалідів з 18-річного віку. Піклування про

організацію дозвілля та відпочинку, саморозвиток підопічних територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) покладено на відділення денного перебування.

У відділенні денного перебування кожен має можливість знайти собі заняття до душі, реалізовувати свої творчі здібності, отримувати професійну підтримку в складній життєвій ситуації, провести час у дружньому колі, познайомитись з новими, цікавими людьми.

При відділенні працює сестра медична. Вона постійно здійснює спостереження за станом здоров'я підопічних, вимірювання артеріального тиску, надаються послуги з масажу, лікувальної фізкультури в тренажерній залі, проводиться просвітницька робота з питань здорового способу життя.

Також при відділенні денного перебування діє клуб за інтересами «Господині». Всі бажаючі мають можливість прийти, поспілкуватись, поділитись досвідом, новинками, різними рецептами.

У лютому 2021 року була введена нова соціальна послуга - скандинавська хода, для підтримки здорового способу життя та активного довголіття осіб, які перебувають на обліку в даному відділенні. На разі сформовано три групи по 15 осіб, які два рази на тиждень згідно графіка можуть відвідувати заняття.

У вересні завдяки співпраці з ГО «Добрі Ініціативи Менщини» згідно підписаного меморандуму було відкрито нову соціальну послугу - надання у тимчасове користування технічних засобів реабілітації. Дані послуги дозволить зменшити обмеження в життедіяльності та дозволить підтримати соціальну незалежність громадян, які частково або повністю втратили рухову активність у зв'язку з віком чи хворобою.

КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Менської міської ради з кожним роком попішує свою матеріально – технічну базу, але є над чим працювати. Потребує ремонту і ганок приміщення де знаходиться КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Менської міської ради з облаштуванням пандусу для осіб , які мають групу інвалідності та облаштування кнопки виклику для зазначеної категорії

населення. Потребує ремонту покрівля приміщення де знаходиться КУ ««Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Менської міської ради.

Потребує ремонту приміщення харчоблоку у відділенні стаціонарного догляду для постійного та тимчасового проживання а також потребує Реконструкція фасаду відділення з ремонтом теплових мереж із застосуванням заходів теплореновациї за адресою: вул. Коцюбинського, 12 с. Стольне Корюківського р-ну Чернігівської обл. А також планується відкриття нової соціальної послуги, це створення тимчасового прихистку для осіб, які опинились у скрутному положенні, для чого потрібен ремонт, та облаштування приміщення де буде розташований прихисток.

3. Житлово-комунальна сфера

Місто Мена по площі одне з найбільших міст східної зони області. В місті більше 130 вулиць та провулків. Протяжність міських доріг більша 86 км. Площа території міста складає загалом 1568,4 га.

У місті налічується 110 багатоквартирних будинків, в яких знаходиться 1834 квартири. 48 багатоквартирних будинків розміщено на територіях старостинських округів громади.

Більша частина житлового фонду приватизована, значна частина будинків стрімко старіє та потребує значних капіталовкладень, існуючі джерела фінансування є недостатнім, тому одне з основних завдань міської ради є підвищення ролі власника житла в утриманні та управлінні житловим фондом. За останні роки міська рада значно активізувала роботу із залучення громади до утримання та експлуатації житла, цьому сприяло набрання чинності 1 липня 2015 року Законом України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» від 14.05.2015 р. № 417-VIII.

Загальна протяжність водопровідної мережі в м. Мена становить 48,05 км., каналізаційної - 13,072 км. Okрім міста Мена, централізоване водопостачання наявне ще в 9 населених пунктах громади, а саме в селах Семенівка (0,5 км), Синявка (1

км), Блистова (2 км), Величківка (21,5 км), Бірківка (0,6 км), Ліски (1,5 км), Слобідка (2,2 км), Стольне (3,4 км) та селищі міського типу Макошине (12,8 км). Деякі мережі перебувають в незадовільному стані, а саме в селах Величківка, Ліски та Бірківка.

У 2023-2024 роках необхідно розробити ряд проєктів, реалізація яких дасть змогу значно поліпшити ситуацію з водопостачанням в населених пунктах громади. Також у 2023–2024 роках необхідно облаштувати 65 громадських колодязів Менської міської територіальної громади, які можуть виконувати функції забезпечення джерелом питної води населення громади.

На даний час в місті відсутні робочі очисні споруди, і місто користується очисними спорудами ПП КФ «Прометей» філії «Менський сир». Одним з основних завдань на найближчу перспективу є відновлення роботи міських очисних споруд. На даний час Менською міською радою замовлено розробку проектно-кошторисної документації по робочому проекту «Реконструкція комплексу очисних споруд в м. Мена, який розташований за межами міста Мена, Менської міської територіальної громади, Корюківського району, Чернігівської області». Орієнтовна вартість робіт по їх відновленню складає 32 млн. грн., на що планується залучити кошти державного бюджету або міжнародних фінансових інституцій.

На території міста Мена в наявності паспортизоване сміттєзвалище площею 6,1266 га., яке розраховано на 25 років. Також паспортизовані сміттєзвалища в с. Блистова площею 1 га. та в с. Покровське площею 1 га.. Послуги по утриманню МВВ та з вивезення твердих побутових відходів надає КП «Менакомунпослуга» Менської міської ради. В 2023-2024 роках слід провести щорічні ревізії на наявні сміттєзвалища ТПВ. Для всіх населених пунктів громади планується дотримуватися пріоритетів визначених «Національною Стратегією управління відходами до 2030 року» та «Національного плану управління відходами в Україні до 2020 року».

На 2023 рік необхідно продовжити практику проведення робіт із впорядкування та облаштування наявних місць видалення ТПВ.

Не менш важливим є і питання утримання кладовищ. В 2023-2024 роках слід продовжити практику їх облаштування, прибирання та видалення аварійних дерев.

Продовжуються роботи по оформленню території для розташування нового кладовища в м. Мена, згідно з Генеральним планом міста.

На балансі міської, селищної та сільських рад громади знаходиться 375,626 км дорожніх мереж. На даний час у населених пунктах громади значна кількість доріг з асфальтовим покриттям потребують проведення капітального ремонту.

Із 39 населених пунктів району 22 забезпечені топографічними планами М1:2000, 4 – містобудівною документацією. Генеральний план міста Мена, актуалізований відповідно до чинного законодавства, було затверджено ще в січні 2016 року, одним з перших в області та навіть в державі.

В 2023-2024 роках за власні кошти громади здійснюється виготовлення оновлених картографічних основ для розроблення Комплексного плану просторового розвитку громади та забезпечення генпланами решти населених пунктів. Гроші в бюджеті передбачені, адже на прикладі міста Мена ми бачимо, що це дає можливість втілювати в життя об'єкти нового будівництва та залучати інвесторів.

Завершені роботи по виготовленню Детального плану території для розміщення індустріального парку «Менський» за межами міста Мена, Менської міської ради, Чернігівської області, орієнтовною площею 62 га.

В 2023-2024 роках буде продовжена робота по введенню індустріального парку «Менський».

При Менській міській раді діє комунальне підприємство КП «Менакомунпослуга», яке надає послуги з вивезення твердих та рідких побутових відходів по місту та населених пунктах громади, послуги лазні, обслуговування систем вуличного освітлення громади. Необхідно поновлювати техніку на комунальних підприємствах, закуповувати контейнери для збору сміття та розширювати межі обслуговування по населених пунктах нашої громади.

4. Освітня сфера

У освітнянській галузі Менської громади проводяться дієві заходи щодо підвищення якості надання освітніх послуг, поліпшення матеріально-технічної бази закладів освіти громади, створення умов для творчого розвитку особистості та культурного рівня громадян, прийнято ряд рішень та проводяться заходи щодо створення спроможної освітньої мережі.

Слід врахувати, що робота закладів освіти у 2022 році проходить в умовах оголошеного воєнного стану в Україні, що вносить свої корективи і обмеження в фінансуванні.

Система освіти Менської громади (станом на 01.09.2022 року) представлена 35 закладами та установами освіти комунальної форми власності, з них: 15 закладів загальної середньої освіти (в тому числі 9 ЗЗСО І-ІІІ ступенів та 3 філії І-ІІ ступенів, 1 філія І ступеня; 2 гімназії, що надають базову загальну середню освіту), в яких отримують загальну середню освіту 2417 учнів (місто-1609, село-808), 14 ЗДО та 1 дошкільний структурний підрозділ у складі Волосківської гімназії (в яких виховується 525 дітей, з них в місті - 303, селі - 222), 4 заклади позашкільної освіти (Комунальний заклад позашкільної освіти «Менський центр дитячої та юнацької творчості», Комунальний заклад позашкільної освіти «Менська станція юних техніків», Комунальний заклад позашкільної освіти «Менська дитячо-юнацька спортивна школа», Комунальний заклад «Менська дитяча мистецька школа» - загальний контингент вихованців закладів позашкільної освіти становить – 1159 дітей; Степанівський МНВК та Комунальна установа «Менський інклюзивно-ресурсний центр».

В 8 закладах загальної середньої освіти Менської громади працює 17 груп подовженого дня, в яких виховуються 495 учнів.

Середня наповнюваність класів по громаді в цілому становить 14,0, у сільській місцевості – 9,9, а в міській – 17,7 (в 2020-2021 н. р. – 13,7 по громаді, в сільській місцевості – 9,1, в міській – 21,2).

Проблемою залишається утримання та належне функціонування шкіл з малою чисельністю учнів. Так, на даний час в громаді нараховується 3 (три)

малокомплектні школи, що становить 27%, проте за рахунок проведення заходів щодо створення оптимальної освітньої мережі даний показник дещо покращився (в 2020-2021 навчальному році було - 7 малокомплектних шкіл, а це 46,7 % від загальної кількості закладів, з них ЗЗСО І-ІІІ ст. – 5, а ЗЗСО І-ІІ ст. – 2).

За останні роки мережа закладів загальної середньої освіти виглядає наступним чином: 2017-2018 н. р.– 2283 школярів, 2018-2019 н. р. – 2268 школярів, 2019-2020 н. р. – 2291 школярів, в 2020-2021н.р. - 2464 школяра, в 2021-2022 н.р. – 2422 школярі, в 2022-2023 - 2417 школярів.

Відділом освіти продовжують вживатися заходи щодо формування оптимальної освітньої мережі. Завершуються процедури ліквідації наступних закладів освіти: Семенівського та Волосківського ЗДО, Максаківської, Осьмаківської та Слобдської ЗОШ, розпочато процедуру ліквідації Семенівського ЗЗСО І-ІІ ступенів. Величківський ЗЗСО реорганізовано в Величківську філію І-ІІ ступенів Опорного закладу Менська гімназія, Куквицький ЗЗСО І-ІІІ ступенів Менської міської ради реорганізовано шляхом приєднання до Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради – створено Куквицьку філію І ступеня Опорного закладу Менська гімназія Менської міської ради.

Діти із ліквідованих чи реорганізованих закладів освіти переведені на навчання та виховання до найближчих закладів освіти, забезпечується підвіз учнів та дошкільників шкільним автобусом до закладів освіти.

Система дошкільної освіти Менської громади представлена станом на 01.09.2022 року 14 закладами дошкільної освіти та 1 дошкільний структурний підрозділ у складі Волосківської гімназії; у складі яких функціонує 36 груп (з них 4 інклюзивні групи, 2 групи для дітей з порушенням мовлення, 1 група для дітей з порушенням зору, 5 груп для дітей раннього віку), де виховується 525 дітей дошкільного віку, з них в сільській місцевості – 222 дітей, в міській – 303 дитини.

Дошкільною освітою охоплено 65,9% дітей віком від 1 до 6 років, 92,3% дітей віком від 3 до 6 років. Показник охоплення дошкільною освітою дітей 5-річного віку по Менській громаді становить 90,2% дошкільнят, різними ж формами дошкільної освіти охоплено 100% дітей 5-ти річного віку.

На даний час в усіх населених пунктах де є достатній контингент дітей дошкільного віку працюють заклади дошкільної освіти.

Мережа дитячих садків за останні роки зазнала певних змін: припинено діяльність юридичної особи Городищенський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Берізка» загального типу Менської міської ради Чернігівської області (відсутність дітей); завершується процедура ліквідації юридичної особи Семенівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» загального типу Менської міської ради Менського району Чернігівської області; створено додаткову різновікову групу в Столиненському закладі дошкільної освіти (дитячий садок) «Сонечко» загального типу Менської міської ради до даного закладу переведені діти з Семенівського дитячого садка; завершується процедура ліквідації юридичної особи Волосківський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Волошка» загального типу Менської міської ради Чернігівської області; перепрофільовано (zmінено тип) Волосківського ЗЗСО I-II ступенів Менської міської ради Чернігівської області на Волосківську гімназію Менської міської ради (з структурним дошкільним підрозділом, в даний дошкільний підрозділ переведені діти з Волосківського ЗДО «Волошка»).

Заклади (установи) освіти Менської громади з 01 січня 2022 року переведені на умови самостійного ведення господарської діяльності та бухгалтерського обліку, які обслуговує Комунальна установа «Центр з обслуговування освітніх установ та закладів освіти» Менської міської ради.

Приведено у відповідність до вимог Закону України «Про освіту» установчі документи закладів освіти.

В країні триває війна, а тому на всій території посилені вимоги щодо забезпечення безпечних умов перебування дітей в закладах освіти. В режимі онлайн можуть працювати лише ті заклади освіти, що мають найпростіші укриття.

Розпорядженням міського голови було створено комісію з перевірки закладів освіти на предмет наявності найпростіших укриттів, які можуть використовуватися закладами освіти, складено Акти оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення)

щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття), які погоджені Корюківською РВА.

Наразі відсутнє найпростіше укриття лише в Дягівському ЗЗСО I-III ступенів та біля основних будівель Макошинського ЗЗСО I-III ступенів. Всі заклади дошкільної, позашкільної освіти працюють в очному режимі, 2 заклади загальної середньої освіти та 3 філії працюють в очному режимі, решта в змішаному.

За сприяння гуманітарного штабу при Менській міській раді найпростіші укриття забезпечені найпростішими продуктовими наборами з розрахунку на кожну особу; частково питною бутильованою водою, ліхтарями (як альтернативним живленням), теплими ковдрами.

Відділом освіти подано заявки на участь в грантових програмах на придбання: ємностей для питної води, баків для сміття, ємностей для зберігання продуктів харчування, бензогенераторів, бітуалетів, одноразових стаканчиків для питної води, памперсів для найменших вихованців. На даний час оголошено переможців по конкурсу від ПРООН «ЄС за діалог: Сприяння трансформації конфліктів на Південному Кавказі та в республіці Молдова» в якому буде отримано все необхідне обладнання для укриттів відділу освіти.

В цьому році не маємо фінансової можливості вкладати бюджетні кошти в ремонт закладів освіти, їх модернізацію, проте якщо є допомога від батьків, спонсорів, небайдужих до освітянських проблем осіб, іноземних донорів, то радо її сприймаємо.

Спільно з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) у партнерстві з Асоціацією міст України (АМУ) Менська міська територіальна громада, яка брала участь в ініціативі «Громада, дружня до дітей та молоді», отримала близько 50 тис. доларів США на свої місцеві програми реагування на підтримку сімей з дітьми, які постраждали від війни. Кошти були використані для надання доступу до інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з числа внутрішньо переміщених осіб та дітей, які постійно проживають у громаді, і внаслідок воєнної агресії та інших об'єктивних чинників опинилися у складних життєвих обставинах.

На дані кошти була проведена закупівля товарів та послуг, а саме: зроблено поточний ремонт приміщення КУ «Менський інклюзивно-ресурсний центр» Менської міської ради, закуплено спеціальне обладнання для організації роботи ІРЦ та придбано дидактичні матеріали для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами на загальну суму 1 446 722 грн.

Згідно постанови Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 року №1112 «Про реалізацію спільногоЗ Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) проекту щодо надання фінансової підтримки опорним закладам загальної середньої освіти для підготовки до 2022/2023 навчального року» опорні заклади громади в рамках реалізації проекту отримали право на фінансову підтримку за рахунок коштів ЮНІСЕФ, які будуть використані на покращення послуг з доступу до Інтернету.

Актуальною наразі для закладів освіти громади є проблема проведення якісного поточного ремонту всіх найпростіших укриттів, що є в освітянських закладах (на даний час проведено косметичний ремонт приміщень силами працівників закладів, батьків, небайдужих громадян); не вистачає якісних меблів в укриттях, відсутній Інтернет, відсутні генератори, необхідно проводити утеплення приміщень, монтування якісних вентиляційних мереж, обладнання сучасного освітнього простору в укриттях, монтування туалетних кімнат тощо).

Крім цього 2 заклади загальної середньої освіти взагалі не мають ніякого найпростішого укриття, що унеможлилює проведення освітнього процесу в очному форматі, а тому вкрай необхідні підземні модульні укриття для: Дягівського ЗЗСО I-III ступенів (модульний каркас на 130-140 осіб), Макошинського ЗЗСО I-III ступенів (модульний каркас на 200 осіб), що в цінах на жовтень 2022 року становить не менше 3 млн. гривень, без комунікацій. Відділ освіти надав пропозиції щодо включення даних об'єктів до Програми економічного і соціального відновлення та розвитку області на 2023 рік.

Не менш актуальним є питання щодо проведення всіх робіт згідно приписів ДСНС: влаштування автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуації людей, устаткування передавання тривожних сповіщень в

приміщеннях; встановлення системи блискавкозахисту на будівлях; обробка спеціальними розчинами дерев'яних конструкцій будівель, заміна електричних мереж в будівлях закладів освіти тощо, що потребує значних фінансових вкладень, які в бюджеті відсутні.

5. Культура і туризм

Робота відділу культури Менської міської територіальної громади спрямовується на реалізацію державної політики в галузі культури і мистецтва, реалізацію гарантованого за визначенням Законом України «Про культуру» права громадян на культурні послуги. Основними пріоритетами залишається створення умови для естетичного виховання дітей і молоді, творчого розвитку кожної особистості, збереження культурного надбання, розвитку туристичної галузі, поліпшення матеріально-технічної бази.

Культурне обслуговування населення громади здійснюють 4 комунальні заклади культури: КЗ «Менський будинок культури» та 24 сільських філій, КЗ «Центр культури та дозвілля молоді», КЗ «Менський краєзнавчий музей ім. В.Ф. Покотила», КЗ «Менська публічна бібліотека» та 24 сільські філії. Мережа закладів культури в громаді відповідає всім нормативним вимогам та забезпечує надання базового набору культурних послуг.

В закладах культури напрацьовано досвід проведення міських та загально громадських культурно-мистецьких заходів, працюють понад 150 аматорських формувань серед яких 9 колективів із почесним званням «народний» та «зразковий».

На сьогоднішній день робота спрямовується на забезпечення обслуговування культурними послугами мешканців громади та внутрішньо переміщених осіб під час воєнного стану, шляхом підвищення ефективності та художнього рівня культурних послуг, створення іміджу регіону як туристичного об'єкту, охорони, популяризації та використання об'єктів культурної спадщини, впровадження нових форм роботи, забезпечення функціонування бібліотек, проведення різноманітних пізнавальних, комунікаційних, інформативних заходів.

Всі заклади культури працюють в повному форматі із дещо зміненим графіком роботи. В зв'язку із забороною проведення масових заходів, деякі з них проводяться в режимі онлайн.

З метою збільшення комфорту для користувачів культурних послуг, для зменшення витрат на енергоносії та подовження терміну експлуатації будівель ряд закладів культури потребують проведення в них як зовнішніх, так і внутрішніх ремонтів.

Тому до пріоритетних об'єктів, які доцільно фінансувати із залученням коштів державного, місцевих бюджетів, коштів інвесторів та благодійної допомоги у 2023-2024 роках, внесено ті заклади культури, які першочергово потребують ремонтів та придбання технічних засобів для повноцінного їх функціонування.

6. Фізична культура і спорт

В громаді діє дитячо-юнацька спортивна школа, в якій займається 201 учень в 6 секціях: баскетбол, вільна боротьба, легка атлетика, футбол, панкратіон, пауерліфтинг. Заняття проводяться в 12 групах 9 тренерами – викладачами, які займаються на базі СК «Колос».

На відділення легкої атлетики працює штатний тренер – викладач і один Заслужений тренер України – тренер обласної ДЮСШ.

На відділенні футболу 4 штатних тренера, відділенні вільної боротьби працює 1 тренер-викладач. Також є відділення баскетболу, панкратіону, пауерліфтингу де працює по тренеру-викладачу. Майже всі тренери-викладачі мають вищу освіту за фахом.

Але війна не просто зупинила спортивне життя у громаді, вона на жаль ще й знівелювала результати наших спортсменів. Відсутність постійних та повноцінних тренувань навесні поточного року, відсутність змагань різних рівнів – все це позначилося на результатах. Якщо у минулому році лише у нашій громаді було проведено більше 50 турнірів з різних видів спорту то з початку війни їх було проведено лише 5 і то не у повному форматі.

Однак незважаючи на це в громаді забезпечено цільове та ефективне використання і збереження спортивних майданчиків та споруд.

На наступні роки у реальних планах є встановлення 4-х спортивних майданчиків у рамках програми Президента «Здорова Україна». Заявка на ці майданчики подана, погоджена і враховуючи те, що така субвенція передбачена у Державному бюджеті на 2023 рік є реальна можливість їх придбати та розмістити : два у м. Мена і по одному у смт. Макошино та с. Стольне.

І не пізніше 2024 року сподіваємось, що реконструкція спортивного комплексу «Колос» на суму 29,9 млн.грн. буде виконана.